

Cesta z města - za čejkami

Stanoviště a hnízdiště čejky chocholaté u Střely

Je jaro. Doba, kdy přilétly čejky, je už dávno pryč, a ještě jsem se za nimi nebyl podívat. Nedělní počasí je tak akorát. Ani zima, ani teplo. Sluníčko kouká mezi mraky. Lidé ještě vyspávají. Je tu otázka, jak se k známému čejkovišti u obce Střela dostat. Ale když vyhodnotím, co bych ještě rád viděl a co ponesu na zádech, jdu raději pěšky.

Pěkně přes strakonické Podskalí. Mám zde v plánu podívat se na nějaké stromy u lávky. Než k nim dojdu, poslouchám a pozoruji zpěvné ptactvo. Do pomyslného zápisníku přibylo pozorování těchto druhů. Když jsem u lávky spojující ostrov s pravým břehem Otavy, dívám se na pěkně rostlé jilmy vazy na levém břehu. Když se podívám níže k řece, uvidím takřka schovaný červený kožíšek drobného hlodavce. Je jím norník rudý (*Clethrionomys glareolus*). Než nastavím fotoaparát, je pryč.

Zvířata dobře poznají, když o ně někdo projeví neobvyklý zájem. Drobnou odměnou může být pozorování veverky obecné (*Sciurus vulgaris*) v tmavé formě. Rychle zmizí v koruně smrku a já jdu dál, po svých.

Čejka chocholatá

ověřit než dourčit. Občas lezou i po mně, ale jsou v klidu. Mám je z mravenců snad nejraději. Kousek dál roste podbílek šupinatý (*Lathraea squamaria*).

Další zastavení je u podskalské studánky Skleněnky. Je celá zanesená listím. Plánované čištění se skupinkou MOPíků-Ledňáčků zatím ještě letos nevyšlo, bylo odloženo. Nebýt po dešti, volná hladina by ve studánce asi nebyla. Přípravenou škrabkou pokud možno šetrně odhrabu listí a dívám se, zde ve studánce není něco zajímavého. A skutečně, našel jsem larvu tiplice potoční. Narazím tu na ni skoro vždy. Mezi tím se v okolí studánky objevují různé ptáky. Jsou zvědaví a skoro kontaktní.

Další cestou, nedaleko jezu, přes který se valí velká voda, pokračuji k Velké skále. Na pařezu zde naleznou podivné slizovité polokoule. Jsou to tajemné špinavě žltorůžové hlenky. A v jejich okolí pomalu lezou dělnice mravence černošedého (*Lasius fuliginosus*). Zkousím je fotit, abych je mohl doma spíše

Rychle projdu Novým Dražejovem a dám se do malého stoupání do Virtu. Jsem zvědav, co zdejší vodní nádrž s lekníny. Když k ní přijdu, vzpomenu opět na jeden z výroků Čenka Šléglá. Ze starého filmu. Dobře, vyřízeno. Lekníny ani jiné rostliny nevidět. Na hladině se pohupuje pár mrtvolek bílé

ryby. Kdesi v rohu se ozývá ropucha obecná (*Bufo bufo*). Odcházím a v duchu přeji zdejší rostlinám a živočichům hodně štěstí v další existenci, pokud přežili.

Vydám se po polní cestě ke Střele. Míjím vysazené stromky a zdají se být v pořádku. Některé již silně raší. Nad vrchem Borku se objeví káně lesní. To jsem již v obci. Z dálky slyším kejhání hus velkých (*Anser anser*). Občas mají letecký den. Na hladině Střelského rybníku je též pár morčáků velkých (*Mergus merganser*) a vše dokresluje hejno kachen divokých (*Anas platyrhynchos*). Úvozem po polní cestě, okolo svižného proudu Kolčavky dojdou k čejkovišti. Zdá se, že čejky chocholaté (*Vanellus vanellus*) tu nejsou. Stačí však popojít pár kroků k podmáčené louce a ozve se jejich knikání. Předvádějí leteckou akrobacii, prohánějí se navzájem a střídavě usedávají do louky nebo hluboko zoraného pole. Jejich pohyb přilákal nějaké ptačí dravce. Přes objektiv foťáku poznám luňáka červeného (*Milvus milvus*). Když se nic neděje, stáhnou se dva luňáci nad Baninu. Z louky se ozývá kromě 12 čejek ještě jiný hlas. Po chvíli pátrání odhalím bekasínu otavní (*Gallinago gallinago*). Dívá se němě a ani se nehne. Ještě je tam někde schovaný kulík. Ale v hluboké orbě nemám šanci jej vidět. Náhradou je potravu sbírající sameček strnada obecného (*Emberiza citrinella*). Když popojdu ke křížku v ohybu cesty, spatřím tři volavky bílé (*Ardea alba*), jak loví na louce u větrolamu. Jsem pro ně daleko, a tak se nenechají vyrušit. Po chvíli se z nedalekého mokřadu s rákosím zvedne pár motáků pochopů (*Circus aeruginosus*). Ptáci divoce skotačí ve vzduchu a asi si hrají nebo laškují. Předpoklad pozorování se zdá uzavřen.

Vrátím se zpět k mezi u louky a sednu na vylomený kmínek stromu. Vezmu oplatku, kterou jsem strčil doma do kapsy, a popijím hlt čaje. Je tu krásně. Bahnitá cesta si vynutila klid od nás, pohodlných lidí. Přemýšlím, myšlenky táhnou hlavou. Vzpomenu na pověst o slepém mládenci z knihy, kterou napsal František Pecen. Nebo o tom, jak jsme zde kdysi se ženou a známými sázeli stromy. O mrtvém divočákovi, kterého jsem tu našel pod mezí. Jak dlouho už sem chodím... Ale jedno pozorování se po chvíli ještě přidá. Z obrázků paměti mě vytrhne volání jeřába popelavého (*Grus grus*). Kdesi nad hradem Střela. Při mé příslovečné nesměle – směle jej nevidím. Protože mně to jeřábi dělají soustavně, řekl bych, že omyl je vyloučen.

Nebe modřenců

Potom už jen stoupám do mírného kopce ke Starému Dražejovu. Minu trnkový keř u bytovky s hejnem vrabců polních (*Passer montanus*), projdu návší a kvapím ke městu. Doba pokročila a loučka modřenců v obci již koupe své hlavičky v plné sluneční záři.

16. dubna 2023

Citace:

PECEN, František. *Strakonicko v pověstech a bájích*. Strakonice: Jos. Dvořák, 1939. Knihovna časopisu Prácheň.